

Dosarul nr.3ra-1259/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L.Holevițaia)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Negru, A.Pahopol, A.Bostan)

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea cu răspundere limitată „Trabo-Plus”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Societatea cu răspundere limitată „Trabo-Plus” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă -
Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii,

împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admisă cererea de apel declarată de Societatea cu răspundere limitată „Trabo-Plus”, a
fost casată parțial hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Rîșcani și pronunțată o hotărâre nouă, de respingere a acțiunii,

a constatat:

La 04 august 2017 SRL „Trabo-Plus” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Apă- Canal Chișinău” prin care a solicitat anularea procesului-verbal de
prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr. 3 din 05.05.2017; anularea
aplicării față de petiționar a tarifului diferențiat pentru serviciile de canalizare, stabilit
în mod unilateral de către SA „Apă- Canal Chișinău”; anularea facturii fiscale AAB
nr.4706275 din 30 iunie 2017; recalcularea sumei avansate spre plată prin factura
fiscală AAB nr.4706275 din 30 iunie 2017 în vederea excluderii tarifului diferențiat;
obligarea încheierii unui contract de recepționare și evacuare a apelor uzate.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 23 martie 2017 prin intermediul
scrisorii nr. 1200/3795, SRL „Trabo-Plus” a fost informat de către SA „Apă-Canal
Chișinău” că începând cu 01 mai 2017, contractul privind recepționarea și preepurarea
apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr.20-13/13974 din 27.05.2011 se
reziliază, în mod unilateral de către SA „Apă-Canal Chișinău”, fără indicarea motivului
rezilierii.

Totodată, a fost informat că din 01 mai 2017 raporturile de recepționare și evacuarea apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral întocmit în conformitate cu prevederile legislației de mediu, inclusiv Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.950 din 25.11.2013 în care vor fi stabilite condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare, reieșind din particularitățile de producție a reclamantului, cu condiția respectării unui șir de condiții, în legătură cu depășirea de către subdiviziunea SRL „Trabo-Plus”, amplasată pe adresa: XXXXX, a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), i se vor aplica tarife diferențiate, începând cu luna mai 2017.

A susținut reclamantul că, la 05 mai 2017, în lipsa negocierii și semnării unui acord bilateral în modul prevăzut de scrisoarea anterioară, reprezentanții SA „Apă-Canal Chișinău” au prelevat probele de ape uzate, rezultatele fiind consemnate în procesul-verbal nr.3 din 05 mai 2017, în absența reprezentantului SRL „Trabo-Plus”, or, cet.Fiodorov Nicolai, semnatar al procesului-verbal enunțat nu activează în cadrul SRL „Trabo-Plus”.

A invocat reclamantul că la 06 iunie 2017 au fost informați prin scrisoarea nr. 1200/7430, precum că în căminul de control s-a depistat o depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), respectiv față de SRL „Trabo-Plus” va fi aplicat tariful diferențiat, conform prevederilor art.22 alin.(18) al Legii nr.303 din 13.12.2013 începând cu luna mai 2017.

A relatat că la 06 iunie 2017 a formulat o cerere prealabilă, prin care a solicitat, inclusiv anularea aplicării față de SRL „Trabo-Plus” a tarifului diferențiat, dar și informarea privind cadrul legislativ în domeniul tarifului diferențiat.

A menționat reclamantul că la 05 iulie 2017 a primit răspuns la cererea prealabilă depusă, prin care a fost informat că tariful diferențiat aplicat societății va fi de „5”, până la finele anului 2017 și un șir de promisiuni difuze privind măsurile pe care SA „Apă-Canal Chișinău” urmează să le întreprindă, în special să elaboreze o „Metodologie”.

A considerat reclamantul că actele enunțate și acțiunile descrise ale SA „Apă-Canal Chișinău” sunt ilegale și pasibile anulării, ultimul invocând prevederile art.25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, pct.9.17 din Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

A relatat că prin rezilierea unilaterală SA „Apă-Canal Chișinău” s-a dezis de la obligațiunile asumate în cadrul contractului pe motivul îmbogățirii fără justă cauză.

Totodată, a declarat că SA „Apă-Canal Chișinău” în mod dolosiv a formulat intenția de a semna un nou acord, promisiune care a fost neglijată, astfel, acționând coordonat în scopul impunerii unor condiții contractuale disproporționate.

A indicat reclamantul că, în esență, serviciul de preepurare prestat de SA „Apă-Canal Chișinău” este destinat anume curățirii apei uzate și evitării scurgerii poluanților

în mediu, deci sunt relații de prestări servicii. Speței în cauză fiind aplicabile prevederile art.515-516 Cod Civil.

A susținut că, SA „Apă-Canal Chișinău” nu definește noțiunea de „tarif diferențiat”, nu prevede modul de calculare și aplicare a acestuia, respectiv nu este determinat sau determinabil, însăși faptul că inițial SA „Apă-Canal Chișinău” a decis să aplice multiplicatorul „10” la prețul unui cub de apă uzată recepționat, ulterior revenind la mutiplicatorul „5”, fără a invoca nici o prevedere legală, dă dovadă că aplicarea acestui tarif diferențiat depinde doar de discreția sa.

A relatat că în scrisoarea nr. 1200/6536 expediată în adresa SRL„Trabo- Plus” se motivează aplicarea tarifelor diferențiate prin aplicarea art.22 alin.(18) al Legii nr.303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Norma respectivă însă nu explică sau conține modul de calculare și/sau aplicare a tarifului diferențiat, dar este o normă de blanchetă. Astfel, a indicat că prevederile art.7 din Legea citată mai sus au fost ignorate, fiind îngrădit dreptul reclamantului la accesibilitate egală la serviciile de gospodărie comunală, dreptul la acces la informație sau dreptul de a fi consultat.

La fel, a comunicat că SA „Apă-Canal Chișinău” stabilește în mod unilateral și faptul poluării apei uzate peste limitele concentrațiilor maxim admisibile în mod unilateral, dispunând de unicul laborator acreditat în domeniu. Acest fapt presupune lipsa unei căi de atac a rezultatelor de laborator obținute, fapt ce este în contradicție atât cu prevederile „Regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare din mun.Chișinău”, cât și cu prevederile art.11 al Legii concurenței.

A declarat că procesul-verbal de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr.3 din 05 mai 2017 a fost întocmit, iar probele au fost prelevate în absența reprezentantului SRL„Trabo-Plus”, or, cet.Fiodorov Nicolai, semnatar al procesului-verbal enunțat nu activează în cadrul SRL„Trabo-Plus”. Astfel, SRL„Trabo-Plus” a fost privat de drepturile sale de a formula observații și/sau obiecții dar și de dreptul de a preleva mostre de control, contrar prevederilor legale.

A menționat că SRL„Trabo-Plus” are peste 50 de restaurante și locații unde desfășoară activitate economică, însă pe adresa indicată: XXXXX nu desfășoară și nu a desfășurat activitate de producere sau de alimentație publică. Este absurdă afirmarea sau constatarea faptului că, activitatea unui oficiu cu un colectiv de oameni ce nu depășește 90 persoane poate cauza deversarea în rețeaua de canalizare a substațelor poluante în mărimile indicate în scrisoarea nr. 1200/6536 din 19.05.2017.

A solicitat anularea procesului-verbal de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr. 3 din 05 mai 2017; anularea aplicării față de petiționar a tarifului diferențiat pentru serviciile de canalizare, stabilit în mod unilateral de către SA „Apă-Canal Chișinău”; anularea facturii fiscale AAB nr.4706275; recalcularea sumei avansate spre plată prin factura fiscală AAB nr.4706275 în vederea excluderii tarifului diferențiat; obligarea încheierii unui contract de recepționare și evacuare a apelor uzate.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trabo-Plus” a fost admisă parțial.

S-a anulat factura fiscală AAB nr.4706275 din 30.06.2017, emisă de SA "Apă-Canal Chișinău" ca fiind emisă contrar prevederilor legii. În rest, acțiunea reclamantului SRL "Trabo-Plus", s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 17 decembrie 2018 SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de SRL „Trabo-Plus”, s-a casat parțial hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea admiterii cererii de chemare în judecată prin care s-a anulat factura fiscală AAB nr.4706275 din 30.06.2017, emisă de SA „Apă-Canal Chișinău” ca fiind emisă contrar prevederilor legii și în această parte s-a emis o nouă decizie prin care: cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Trabo-Plus” împotriva SA „Apă Canal Chișinău” privind anularea facturii fiscale AAB nr.4706275 din 30.06.2017, emisă de SA „Apă- Canal Chișinău” s-a respins ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a menținut.

La 21 august 2019 SRL „Trabo-Plus” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei recurate cu menținerea hotărârii din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a emis decizia cu încălcarea normelor de drept material și procedural și a apreciat superficial probele administrate.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de

Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Conform art.195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

După cum denotă actele cauzei, SRL „Trabo-Plus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă Canal Chișinău” prin care a solicitat anularea procesului-verbal de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr. 3 din 05 mai 2017; anularea aplicării față de petiționar a tarifului diferențiat pentru serviciile de canalizare, stabilit în mod unilateral de către „Apă-Canal Chișinău” SA; anularea facturii fiscale AAB nr.4706275 din 30 iunie 2017; recalcularea sumei avansate spre plată prin factura fiscală AAB nr.4706275 din 30 iunie 2017 în vederea excluderii tarifului diferențiat; obligarea încheierii unui contract de recepționare și evacuare a apelor uzate.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, și anume a anulat factura fiscală AAB nr.4706275 din 30 iunie 2017, emisă de SA „Apă- Canal Chișinău” ca fiind emisă contrar prevederilor legii. În rest, acțiunea reclamantului SRL „Trabo-Plus”, s-a respins ca neîntemeiată.

Judecând apelul depus de SA „Apă -Canal Chișinău”, instanța de apel prin decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a admis apelul depus de SRL „Trabo-Plus”, a casat parțial hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea admiterii cererii de chemare în judecată prin care s-a anulat factura fiscală AAB nr.4706275 din 30.06.2017, emisă de SA „Apă- Canal Chișinău” ca fiind emisă contrar prevederilor legii și în această parte a emis o nouă decizie prin care: cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Trabo-Plus” împotriva SA „Apă- Canal Chișinău” privind anularea facturii fiscale AAB nr.4706275 din 30.06.2017, emisă de SA „Apă-Canal Chișinău” s-a respins ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a menținut.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Trabo-Plus” întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru motivele ce succed.

Materialele cauzei denotă că la 17 decembrie 2018 SA „Apă- Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f.d.118-119, vol.I).

Conform art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În condițiile art. 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere că instanța de apel a casat parțial hotărârea primei instanțe, Completul va stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel în motivarea deciziei emisă la 11 iunie 2019 a examinat cererea de apel declarată de SA „Apă- Canal Chișinău”.

În același timp, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că conform dispozitivului deciziei din 11 iunie 2019, instanța de apel a decis că „Se admite apelul declarat de SRL „Trabo Plus”.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că concluziile expuse în motivare nu corespund cu concluziile din dispozitivul deciziei instanței de apel din 11 iunie 2019 (f.d.207-231, vol.I).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că din prevederile art. 239 și 241 Cod de procedură civilă rezultă că între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță.

În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul, cuprinzând o altă concluzie decât aceea pe care o impuneau motivele, această hotărâre este nemotivată și are drept consecință nulitatea ei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă și din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt

bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decelează, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat. Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În acord cu art. 373 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, în sensul art. 390 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile acesteia în urma examinării apelului.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate supra, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel s-a produs în mod arbitrar fiind emisă o decizie care conține concluzii contradictorii.

Subsecvent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanțele de judecată, trebuie, să emită o hotărâre clară, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, în temeiul principiului clarității hotărârii judecătorești.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ținută să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de apel, în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ lărgit al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Societatea cu răspundere limitată „Trabo-Plus”.

Se casează integral decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Trabo-Plus” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea facturii și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

Victor Burduh

Iurie Bejenaru